

Tisková zpráva

Spotřebitelské klima v Evropě se výrazně zlepšuje

Výsledky průzkumu GfK zjišťujícího spotřebitelské klima v Evropě za druhý kvartál 2016

29. července 2016

Andrea Winklerová
Marcom
+420 296 555 422
andrea.winklerova@gfk.com

Praha, 1. srpna 2016 – Ve druhém čtvrtletí se pozornost médií soustředila především na témata, která jsou specifická pro jednotlivé země. Ekonomická a příjmová očekávání i ochota nakupovat se proto v různých evropských státech vyvíjely odlišně. Celkově se však spotřebitelské klima v evropské osmadvacítce v době od března do června 2016 citelně zlepšilo, a sice o 4,1 bodu na úroveň 13,1 bodu.

Ve druhém kvartálu se v médiích řešilo široké spektrum témat, většinou specifických pro jednotlivé země. Velká pozornost byla věnována také boji proti takzvanému Islámskému státu a souvisejícím teroristickým útokům v Evropě a zejména v Turecku. Před blížícím se evropským fotbalovým šampionátem ve Francii zaměstnávala média, experty na bezpečnost i evropské vlády také otázka, jak zastavit šíření terorismu.

Hodně diskutovaným tématem byla i dohoda o uprchlících mezi EU a Tureckem. Je sice pravda, že díky Turecku nyní do Evropy proudí podstatně méně uprchlíků, ale v Evropě se stále vedou debaty ohledně postoje k Turecku a dodržování základních principů demokracie v této zemi.

V červnu bylo na pořadu dne především britské referendum o setrvání nebo vystoupení z Evropské unie. Na výsledcích tohoto průzkumu se odchod Britů z EU ještě neprojevil, protože šetření již bylo k 23. červnu, kdy se hlasování konalo, uzavřeno. Dá se však očekávat, že nejistota, která momentálně panuje na finančních trzích, se promítne i do nálady evropských spotřebitelů. Dopad rozhodnutí Britů na spotřebitelské klima v jednotlivých zemích bude záviset také na tom, jak citelné budou finanční důsledky tohoto kroku, jak se budou vyvíjet jednání s Evropskou unií a jak se Brexit konkrétně projeví na finanční situaci jednotlivých států.

GfK Czech, s.r.o.
KAVČÍ HORY OFFICE PARK
Na Hřebenech II 1718/10
140 00 Praha 4
Česká republika

Tel. +420 296 555 111
Fax +420 251 815 800

Vedení společnosti
Jednatel:
RNDr. Tomáš Drtina
Prokuristé:
RNDr. Zdeněk Skála
Ing. Jiří Nosek

Společnost je zapsána
v OR MS v Praze,
Oddíl C, vložka 1326

Informace o aktuálním průzkumu zaměřeném na Brexit, který společnost GfK provedla ve Spojeném království ihned po rozhodnutí o vystoupení z EU, najdete [zde](#).

Vzhledem k tomu, že během posledních tří měsíců vévodila diskuzím v jednotlivých evropských státech především témata místního charakteru (volby v Rakousku a Španělsku, sankce proti Rusku, vyjednávání o dalších platbách EU Řecku, uprchlická krize v Itálii atd.), vyvíjely se ukazatele spotřebitelského klimatu značně rozdílně. Celkově se však spotřebitelské klima v evropské osmadvacítce od března do června 2016 výrazně zlepšilo, a sice o 4,1 bodu na úroveň 13,1 bodu. Jedná se o nejlepší

výsledek od března 2008 (16,8 bodu).

Německo – umírněná očekávání růstu

Ekonomická očekávání německých spotřebitelů ve druhém čtvrtletí znatelně vzrostla o 17,5 bodu na výslednou červnovou hodnotu 18 bodů. Němci tedy v následujícím období očekávají výrazné hospodářské oživení. Ukazatel je však oproti loňskému roku stále přibližně o 7 bodů nižší.

Příjmová očekávání se v červnu vyšplhala na nejvyšší úroveň od sjednocení Německa, a sice 59,6 bodu. Od března si tento ukazatel polepšil o 9,1 bodu. Pozitivní nálada pramení především z dlouhodobého růstu zaměstnanosti v zemi. Přispívá k ní také velká šance na vyjednání vysokých platů v některých odvětvích a výrazné navýšení důchodů od 1. července.

Němci se rovněž nebojí utrácet. Za poslední tři měsíce se příslušný indikátor zvýšil o 4,4 bodu na výsledných 54,4 bodu. Vzhledem k velmi dobré situaci na trhu práce se lidé téměř vůbec neobávají ztráty zaměstnání, a proto mají tendenci spíše utrácet ve velkém, než šetřit. Kvůli nízké úrokové sazbě totiž není spoření zdaleka tak lákavé jako nakupování.

Francie – zlepšení v nedohlednu

Ekonomická očekávání Francouzů byla v posledních měsících jako na houpačce. Zatímco loni v listopadu se tento ukazatel pohyboval na úrovni 16,6 bodů, v březnu klesl na -3,7 bodu. Na konci druhého čtvrtletí pak opět vzrostl celkem o 4,2 bodu, takže výsledná hodnota za červen je 0,5 bodu, což je těsně nad dlouhodobým průměrem 0 bodů. Nejvyšší hodnota 12,2 bodu byla zaznamenána loni v květnu. Tento vývoj napovídá, že Francouzi zatím stále nevěří ve stabilní růst ekonomiky.

Pouze hospodářské oživení však může vyřešit vysokou nezaměstnanost, která zemi trápí. Vzhledem k současné situaci není nijak překvapivé, že Francouzi v následujícím období neočekávají zvýšení platů. Přestože příjmová očekávání vzrostla o 9 bodů, ukazatel nadále zůstává v záporných číslech na úrovni -13 bodů.

Ve druhém čtvrtletí se mírně zvýšila i ochota Francouzů nakupovat. Od března vzrostla o 1,6 bodu na výsledné 2 body. V květnu ukazatel dokonce dosáhl nejvyšší hodnoty od prosince 2001, a sice 14,9 bodů.

Velká Británie – slabší ekonomická očekávání

Ekonomická očekávání Britů ve druhém kvartále opět klesala. V červnu se tento indikátor zastavil na -5,9 bodech. To je o 8 bodů méně než v březnu a v porovnání s červnem 2015 činí rozdíl téměř 26 bodů. Nálada spotřebitelů přímo souvisí s hospodářským vývojem země. Zatímco loni rostla ekonomika tempem 1,8 až 3,0 procenta, v prvním čtvrtletí tohoto roku

činil meziroční růst pouze 0,5 procenta.

Naopak příjmová očekávání se mírně zvýšila – od března do června vzrostla o 1,5 bodu na 19,2 bodu. Odpovídající ukazatel si tak od června 2015 polepšil o 7,3 bodu.

Ochota Britů utrácet byla ve druhém kvartálu značně rozkolísaná. Od března klesla o 5,1 bodu na výslednou červnovou hodnotu 6 bodů. Před rokem dosahoval daný ukazatel o 8,6 bodu více.

Itálie – velmi malá naděje na zásadní obrat k lepšímu

Itálie se dlouhodobě potýká s nepříznivou finanční situací kvůli finanční krizi a vysokému počtu uprchlíků, kteří představují velkou zátěž pro státní rozpočet. Italští spotřebitelé proto neočekávají hospodářské oživení. Ekonomická očekávání se v červnu nacházela na úrovni -31,3 bodu, což je o 9,9 bodu méně než v březnu. Loňský červen s -31,9 bodu byl však ještě pesimističtější.

Míra nezaměstnanosti se v posledních měsících mírně snížila, ale s 11,5 procenty stále patří mezi nejvyšší v Evropě. Nelze se tedy divit, že Italové v následujícím období nepočítají se zlepšením svých finančních poměrů. Příjmová očekávání od března klesla o 4,1 bodu na -7,1 bodu.

Navzdory složité finanční situaci a vysoké nezaměstnanosti mají však italští spotřebitelé chuť nakupovat. V červnu byla ochota utrácet na úrovni 20,6 bodu – to je sice o 5,8 bodu méně než v březnu, ale téměř o 16 bodů více než přesně před rokem. Příčinou tohoto chování jsou nejspíš extrémně nízké úrokové sazby, díky nimž si spotřebitelé mohou levně půjčovat na kvalitní produkty a služby. Na jednu stranu je pravda, že je nyní příhodná doba pro větší nákupy, otázkou však zůstává, zda si spotřebitelé mohou drahé produkty a služby skutečně dovolit.

Španělsko – umírněná očekávání růstu

Španělští spotřebitelé předpokládají, že růst ekonomiky bude v následujícím období pouze mírný, ale zároveň by se neměl zastavit. Ve druhém čtvrtletí tak ekonomická očekávání klesla o 5,7 bodu na 16,7 bodu. Ve srovnání s červnem 2015 je hodnota ukazatele nižší o téměř 21 bodů.

Horší jsou i příjmová očekávání, která dosahují hodnoty 13 bodů. Pokles oproti červnu byl však jen nepatrný, konkrétně 1,5 bodu. Loni v červnu se ukazatel pohyboval na podobné úrovni, i když byl o 4,5 bodu vyšší.

Zdá se, že Španělé momentálně nemají peníze na větší nákupy. Ochota nakupovat se ustálila na úrovni -8,2 bodu s tím, že od března se zvýšila pouze o 0,7 bodu. Přesně před rokem byla hodnota tohoto ukazatele o 4,2 bodu nižší.

Řecko opět v recesi

Řekům se stále nedaří vymanit se z důsledků finanční krize. V současné době nejsou patrné žádné nové náznaky naděje na zlepšení, které se loni začaly objevovat. Od loňského června se ekonomická očekávání zhoršila skoro o 35 bodů. Přestože si ukazatel během druhého čtvrtletí polepšil o 5,8 bodu, hodnota -44,8 bodu naznačuje, že vyhlídky nejsou nijak optimistické. V květnu ukazatel klesl na nejnižší hodnotu od února 2012, a to -51,6 bodu.

Ani příjmová očekávání nevypadají lépe. Sice se od března do června také mírně zvýšila (+0,8 bodu), ale výsledná hodnota -44,4 bodu zůstává hluboko v minusu. Ani pro tento indikátor nebyl příznivý květen, kdy se propadl na -48,9 bodu, což je nejméně od srpna 2013. Meziročně došlo k podobnému poklesu jako u ekonomických očekávání (-31,8 bodu).

Ochota nakupovat je tak i nadále nízká. Odpovídající ukazatel se ve druhém kvartále snížil o 7,4 bodu na výsledných -45 bodů, tedy nejméně od srpna 2012 (-51,8 bodu). Od června 2015 pak došlo k poklesu o 27,5 bodu. Řekové jsou tedy v situaci, kdy sotva pokryjí každodenní základní potřeby a nemohou pomýšlet na větší výdaje.

Nizozemsko – opatrný optimismus

Optimistická nálada nizozemských spotřebitelů pomalu opadá. Ekonomická očekávání během druhého čtvrtletí vzrostla o 17,3 bodu, takže v červnu dosáhla 13,2 bodu. Před rokem však byla hodnota tohoto indikátoru o 16,2 bodu vyšší.

Naopak příjmová očekávání stále jednoznačně setrvávají v záporných číslech. V červnu se ukazatel ustálil na úrovni -15,9 bodu, což je o 1,2 bodu méně než na konci prvního kvartálu. V květnu byla dokonce zaznamenána nejvyšší hodnota od října 2013 (-37,5 bodu), a sice -19,5 bodů.

Díky nízké inflaci a minimálním úrokovým sazbám jsou však nizozemští spotřebitelé přesvědčení, že je ideální čas na dražší nákupy. Ochota nakupovat za první čtvrtletí nepatrně vzrostla o 0,3 bodu a v červnu dosáhla úrovně 13,4 bodu, čímž o 6,6 bodu překonala hodnotu z loňského června.

Belgie – žádná naděje na oživení

Přestože ekonomika vykazuje solidní růst, Belgičané podle všeho nevěří, že hospodářské oživení bude pokračovat i v dalších měsících. Ekonomická očekávání od března poklesla o 6,2 bodu na -6,7 bodu. Jedná se o nejnižší hodnotu za poslední tři roky a ve srovnání s červnem 2015 ukazatel oslabil o 25,4 bodů.

Pokud jde o příjmová očekávání, nejsou belgičtí spotřebitelé vůbec optimističtí. Přestože si tento indikátor připsal 5,3 bodu, byl v červnu na úrovni -17,6 bodu, tedy stále hluboko v záporných hodnotách.

Pouze ochota nakupovat se v červnu se 13 body pohybovala výrazně nad dlouhodobým průměrem 0 bodů. Zároveň je ale třeba říct, že oproti březnu ztratil tento ukazatel 10,5 bodu. Většina Belgičanů si sice myslí, že je příhodná doba pro utrácení vyšších částek. Vzhledem k tomu, jak pesimisticky vidí další vývoj ekonomiky i své osobní finanční situace, je však otázkou, zda se budou tímto názorem řídit.

Rakušané očekávají výrazné zvýšení příjmů

Rakušané v následujícím období neočekávají hospodářské oživení, ale nálada se pozvolna zlepšuje. Ekonomická očekávání v červnu vzrostla na -8,1 bodu, což oproti březnu představuje zlepšení o 10,1 bodu a zároveň se jedná o nejvyšší hodnotu od srpna 2014.

Přestože spotřebitelé nevěří ve zlepšení ekonomiky, předpokládají, že jejich příjmy vyskočí prudce nahoru. I když tento ukazatel od března do června ztratil 8,5 bodu, výsledná hodnota 28 bodů je poměrně vysoká. Ve srovnání s červnem 2015 jsou příjmová očekávání vyšší o 10,3 bodu.

Díky naději na zvýšení platů a mezd jsou Rakušané rovněž ochotnější vydávat peníze za drahé produkty a služby. Ochota nakupovat od března vzrostla o 17,1 bodu a v červnu se tak nacházela na úrovni 23,2 bodu. V květnu byla hodnota tohoto ukazatele dokonce 25,5 bodu – nejvíce od listopadu 2012 (26 bodů).

Polsko – rekordně vysoká příjmová očekávání

Víra Poláků v silný ekonomický růst mírně zeslábla. Ekonomická očekávání byla v červnu na úrovni 16,8 bodu – to je sice slušný výsledek, ale oproti březnu se jedná o pokles 6,1 bodu. Vysoké tempo růstu hrubého domácího produktu v předchozích čtvrtletích však napovídá, že ekonomika se bude zlepšovat i během následujících měsíců, i když ne tak dynamicky jako v loňském roce.

Vzhledem k výborným hospodářským výsledkům se nelze divit, že polští spotřebitelé očekávají výrazný nárůst platů a mezd. Příjmová očekávání od března vzrostla o 1,9 bodu a v červnu tak dosáhla úrovně 35,4 bodu. Ve srovnání se stejným měsícem loňského roku jde o zvýšení o 19 bodů. V dubnu se příjmová očekávání vyšplhala až na 44,1 bodu, což je nejvyšší hodnota od ledna 2002, kdy byl průzkum zahájen.

Ochota nakupovat nicméně zůstává stále nízká. Od března klesla o 1,4 bodu na výslednou červnovou hodnotu 5,9 bodu. I přes pozitivní vývoj, který se projevuje rostoucími mzdami a klesající nezaměstnaností, nemají Poláci pocit, že je příhodná doba na větší výdaje.

Češi věří v dlouhodobý růst

Silný hospodářský růst utvrdil české spotřebitele v názoru, že ekonomice se bude dařit i v následujícím období. Ekonomická očekávání od března

mírně stoupla o 2,8 bodu na výsledných 25,6 bodu. Ve srovnání s červnem 2015 se však jedná o pokles o 5,7 bodu. Optimistická nálada Čechů je zcela pochopitelná vzhledem k tomu, že Česká republika se aktuálně může pochlubit nejnižší nezaměstnaností ze všech zemí EU.

V důsledku pozitivního hospodářského vývoje očekávají Češi citelné zvýšení platů a mezd. Indikátor příjmových očekávání sice od března zaznamenal ztrátu 8,8 bodu, ale výsledná hodnota 43,6 bodu je stále velmi vysoká.

Nezaostává ani ochota nakupovat. Přestože se od března snížila o 3,9 bodu, i konečná červnová hodnota 21,8 bodu představuje velmi slušný výsledek. Čeští spotřebitelé se podle všeho domnívají, že nastal ten správný čas pro utrácení vyšších částek. V květnu byla hodnota tohoto ukazatele 27,6 bodu, tedy nejvíce od září 2007.

Slováci doufají ve více pracovních příležitostí

Slováci očekávají, že solidní hospodářský růst bude pokračovat i nadále. Ekonomická očekávání se během druhého kvartálu zvýšila o 6,6 bodu, takže v červnu činila 22,9 bodu. V meziročním srovnání došlo k nárůstu o 13,2 bodu.

Přestože míra nezaměstnanosti se pohybuje na poměrně vysoké hodnotě 10 procent, během posledních měsíců vytrvale klesá, což dává slovenským spotřebitelům naději na vyšší platy a mzdy. Příjmová očekávání od března vzrostla o 4,5 bodu a v červnu se tak dostala na úroveň 27,4 bodu.

V souvislosti s tím se v červnu mírně zvýšila i ochota Slováků nakupovat, a to o 3,1 bodu na výsledných 15 bodů. Oproti stejnému měsíci loňského roku byl zaznamenán nárůst o 20,4 bodu. V květnu se indikátor dokonce vyšplhal na 22,6 bodů a dosáhl nejvyšší hodnoty od loňského února.

Informace o studii

Zjištění studie GfK Consumer Climate Europe vycházejí z průzkumu prováděného ve všech zemích Evropské unie jménem Evropské komise. V tomto průzkumu je každý měsíc dotazováno okolo 40 000 spotřebitelů z 28 zemí, kteří představují reprezentativní vzorek dospělé populace EU.

Ukazatele spotřebitelského klimatu v Evropě vycházejí z průzkumů spotřebitelské nálady prováděných každý měsíc. Cílem průzkumu je zjistit celkovou ekonomickou situaci v jednotlivých zemích i v samotných domácnostech.

Dotazování probíhá jednou měsíčně, především v rámci omnibusových průzkumů. Jedná se o průzkum zjišťující odpovědi na několik otázek, který se provádí buď telefonicky, nebo formou osobního rozhovoru.

Z celkového počtu 12 otázek se pro studii GfK Consumer Climate Europe vybírá pět, jež mají největší význam pro spotřebitelské klima.

Způsob výpočtu vybraných pěti ukazatelů (ekonomická očekávání, cenová očekávání, příjmová očekávání, ochota nakupovat a tendence spořit)

Pro výpočet ukazatelů se používají takzvané čisté celkové hodnoty. Podíl spotřebitelů, kteří odpoví záporně (např. finanční situace rodiny se /významně/ zhorší) se odečte od podílu těch, kteří odpoví kladně (např. finanční situace rodiny se /významně/ zlepší).

V dalším kroku je tato čistá celková hodnota standardizována s použitím zavedených statistických metod a je převedena tak, aby dlouhodobý průměrný ukazatel byl 0 bodů a aby bylo dosaženo rozsahu teoretických hodnot od +100 do -100 bodů. Empirické zkušenosti získávané od roku 1980 však ukazují, že skutečně reálné hodnoty se pohybují v rozsahu od +60 do -60 bodů.

Pokud je ukazatel kladný, znamená to, že hodnocení spotřebitelů u této proměnné je v dlouhodobém srovnání nadprůměrné, a naopak pokud je ukazatel záporný, je hodnocení podprůměrné. Díky standardizaci je možné srovnávat ukazatele z různých zemí, neboť rozdíly v odpovědích vycházející z rozdílu v mentalitě se vykompenzují a zásadní trend vývoje ukazatele zůstává nezměněn.

O společnosti GfK

GfK je důvěryhodným partnerem při poskytování důležitých informací o trhu a spotřebitelích, které umožňují klientům přijímat lepší rozhodnutí. V GfK kombinujeme práci a nadšení více než 13 000 expertů průzkumu trhu s dlouholetými zkušenostmi v oblasti vědecké práce s daty. To umožňuje GfK poskytovat zásadní globální poznatky kombinované se znalostí místních trhů ve více než 100 zemích celého světa. Díky inovativním technologiím a vědeckému zpracování dat dokáže GfK transformovat velké objemy dat na inteligentní a relevantní údaje a umožnit tak svým klientům získat konkurenční náskok a obohatit je o zkušenosti, zážitky a volby svých spotřebitelů a zákazníků.

Chcete-li se dozvědět více, navštivte www.gfk.com/cz, nebo sledujte GfK na Twitteru: twitter.com/GfK_Czech.

Odpovědnost podle tiskové legislativy:
GfK SE, Corporate Communications
Jan Saeger
Nordwestring 101
D-90419 Nuremberg
Tel. +49 911 395-4087
press@gfk.com